

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Veroniky Juříčkové v právní věci žalobkyně: **KOLASOL s. r. o.**, sídlem Slovanské údolí 233/16, Plzeň, zastoupené JUDr. Zdeňkem Veberem, advokátem, sídlem Purkyňova 593/10, Plzeň, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 5. 2017, č. j. 21409/17/5100-41458-711539, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 11. 2020, č. j. 30 Af 32/2017 – 152,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 11. 2020, č. j. 30 Af 32/2017 – 152, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Finanční úřad pro Plzeňský kraj vydal ve dnech 20. 3. 2017 a 28. 3. 2017 celkem 11 zajišťovacích příkazů, kterými uložil žalobkyni, aby okamžikem jejich vydání zajistila úhradu daně z přidané hodnoty za zdaňovací období únor 2016 až prosinec 2016, která dosud nebyla stanovena, složením jistoty v celkové výši 9 279 055 Kč na depozitní účet správce daně. Odvolání žalobkyně žalovaný zamítl.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobkyně u Krajského soudu v Plzni, který žalobu neshledal důvodnou a dne 12. 12. 2018 ji zamítl rozsudkem č. j. 30 Af 32/2017 - 90.

[3] Uvedený rozsudek napadla žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížností, jíž Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 27. 8. 2020, č. j. 1 Afs 103/2019-87, vyhověl, rozhodnutí krajského soudu zrušil z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti a věc mu vrátil k dalšímu řízení, ve kterém měl soud posoudit přípustnost argumentace uvedené v doplnění žaloby a konkrétně reagovat na námitky, které žalobkyně v žalobě, případně jejím doplnění vznesla, nikoliv pouze odkázat

na odůvodnění rozhodnutí správního orgánu, které odpovědi na vznesenou argumentaci neposkytovalo.

[4] Následně krajský soud dne 30. 11. 2020 rozsudkem č. j. 30 Af 32/2017 - 152 žalobu opětovně zamítl.

II. Kasační stížnost, vyjádření žalovaného a další podání účastníků

[5] Proti novému rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost.

[6] Stěžovatelka v prvé řadě namítá, že krajský soud rozhodl po zrušení rozsudku Nejvyšším správním soudem bez jednání, aniž by stěžovatelku vyzval k udělení souhlasu s takovým postupem. Stěžovatelka tak byla významným způsobem zkrácena na svém procesním právu, přitom měla a má zájem na projednání věci před krajským soudem.

[7] Další vadou řízení je dle stěžovatelky skutečnost, že krajský soud zaslal rozsudek oběma stěžovatelčiným zástupcům (JUDr. Veber a Tomáš Golář, daňová kancelář s. r. o.), ač z rozsudku vyplývá, že za jejího zástupce pro řízení považoval JUDr. Vebera. Soud si měl otázku zastoupení se stěžovatelkou vyjasnit před konečným rozhodnutím ve věci.

[8] Stěžovatelka v kasační stížnosti dále uvedla, že z důvodu nemožnosti být slyšena před krajským soudem žádá o nařízení jednání před Nejvyšším správním soudem.

[9] Z procesní opatrnosti pak doplnila další kasační námitky. Dle stěžovatelčina názoru krajský soud nedodržel závazný právní názor vyslovený ve zrušujícím rozsudku kasačního soudu. V novém rozsudku se krajský soud vypořádal jen s některými stěžovatelčinými žalobními námitkami, nadto nesprávně. Stěžovatelka nesouhlasí s odmítnutím části argumentace z doplnění žaloby jako opožděné, neboť tato navazovala na již uplatněný žalobní bod týkající se společnosti LUCK EVER s. r. o. a rozdílných závěrů uvedených správcem daně v zajišťovacích příkazech a kontrolních zjištěních u této společnosti.

[10] Rozsudek je dle stěžovatelky opětovně nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů či nesrozumitelnost a nepřesvědčivost. Pokud se soud chtěl v rámci svého odůvodnění nyní napadeného rozsudku vypořádat jen s těmi původně absentujícími úvahami vytýkanými Nejvyšším správním soudem a ve zbylém se odkázat na svůj předchozí rozsudek, pak je potřeba namítnout, že předchozí rozhodnutí soudu bylo pravomocně zrušeno a nelze takto spojovat odůvodnění zrušeného rozsudku s odůvodněním v novém rozhodnutí, neboť proti takovému odůvodnění se nemůže stěžovatelka pro absenci existujícího pravomocného písemného zdůvodnění řádně bránit a neskýtá to ani právní jistotu, které části předchozích odůvodnění soud po zrušujícím rozsudku vzal opětovně za své a které nikoliv.

[11] Stěžovatelka dále v kasační stížnosti shrnuje judikaturu týkající se přezkumu zajišťovacích příkazů a tvrdí, že krajský soud nesprávně posoudil naplnění zákonných podmínek pro vydání zajišťovacích příkazů.

[12] Závěrem stěžovatelka brojí proti výroku o náhradě nákladů. Krajský soud jí nepřiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, ačkoliv v tomto řízení byla plně úspěšná.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že námitku týkající se ústního jednání považuje za účelovou a neopodstatněnou. V kasační stížnosti stěžovatelka neuvedla žádnou okolnost, kterou chtěla osobně vysvětlit při ústním jednání. Dále se žalovaný ztotožňuje s posouzením věci krajským soudem. Rozsudek považuje za plně přezkoumatelný, soud správně vyhodnotil také nepřípustnost rozšíření žalobních bodů.

pokračování

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[15] Jelikož se jedná o opakovanou kasační stížnost v dané věci, vážil Nejvyšší správní soud její přípustnost z hlediska § 104 odst. 3 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Podle tohoto ustanovení je kasační stížnost nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Ze zákazu opakované kasační stížnosti ovšem judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. také další výjimky, jejichž respektování zajišťuje dodržení smyslu a účelu rozhodování Nejvyššího správního soudu. Dospěla k závěru, že toto ustanovení nelze vztáhnout zejména na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytyká nižšímu správnímu soudu pochybení, které mohlo zkrátit práva účastníka řízení (viz např. rozsudek ze dne 24. 9. 2020, č. j. 4 As 67/2020-56 či ze dne 4. 3. 2021, č. j. 7 As 283/2020 - 39). Tak je tomu i v nyní projednávané věci, neboť stěžovatelka poukazovala na to, že krajský soud nenařídil soudní jednání v rozporu s § 51 s. ř. s., resp. postupoval v rozporu s rozvrhem práce krajského soudu.

[16] Kasační stížnost je důvodná.

[17] Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. soud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhnou nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.

[18] Ze spisu krajského soudu vyplývá, že před prvním rozhodnutím ve věci krajský soud vyzval účastníky řízení, aby sdělili, zda souhlasí s rozhodnutím věci bez nařízení jednání dle § 51 s. ř. s. a poučil je, že pokud do dvou týdnů od doručení výzvy nevyjádří s takovým projednáním věci nesouhlas, má se za to, že souhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání udělili. Ani jeden z účastníků na nařízení ústního jednání netrval (k výzvě se nevyjádřili), soud tedy na základě fikce jejich souhlasu rozhodl o věci dne 12. 12. 2018 bez jednání. Po zrušení tohoto rozsudku Nejvyšším správním soudem však soud výzvu nezopakoval a dalším úkonem následujícím po zrušujícím rozsudku kasačního soudu je dle spisu opětovné rozhodnutí ve věci ze dne 30. 11. 2020.

[19] Jedním ze základních projevů práva na spravedlivý proces je i zásada ústnosti a veřejnosti soudního jednání. Každý má právo, aby byla jeho věc projednána veřejně, bez průtahů a v jeho přítomnosti, má právo se vyjádřit k provedeným důkazům, stejně jako další důkazy navrhnout, předkládat soudu právní argumenty či tvrdit další skutečnosti. Právo účastníka na bezprostřední účast u jednání soudu má zajistit, aby soud přinejmenším v jedné soudní instanci s účastníkem vešel či mohl vejít (požaduje-li to účastník) v osobní kontakt a aby účastník mohl soudu bezprostředně a přímo sdělit svoji verzi toho, co je předmětem rozhodování, a poukázat na skutečnosti svědčící ve prospěch jeho tvrzení, a to i v případě, že soud na základě dosud získaných informací z vyjádření účastníků a ze správního spisu má (a třeba i, jak se nakonec ukáže, oprávněně) za to, že účastník soudu žádnou relevantní informaci neposkytne.

[20] Otázkou nezbytnosti nařízení jednání, resp. možnosti rozhodnout bez nařízení jednání, v řízeních před správními soudy poté, co předchozí rozhodnutí krajského soudu zrušil kasační soud, se Nejvyšší správní soud již ve svých rozhodnutích opakovaně zabýval. Již v rozsudku ze dne 26. 6. 2009, č. j. 9 Afs 92/2008 - 110, dovodil, že dříve udělený souhlas k rozhodnutí bez jednání nelze bez dalšího vztáhnout na řízení o žalobě za odlišné procesní situace

poté, co Nejvyšší správní soud zrušil napadené rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[21] Taktéž v rozsudku ze dne 11. 3. 2010, č. j. 5 Azs 3/2010 - 92, Nejvyšší správní soud vyslovil, že „z dosavadní judikatury Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu k této otázce tedy vyplývá, že je třeba rozlišovat dvě situace, kdy krajský soud rozhoduje bez jednání ve věci znovu po té, co bylo jeho předcházející rozhodnutí zrušeno Nejvyšším správním soudem. Prvním případem je situace, kdy i po zrušení prvního rozhodnutí krajského soudu Nejvyšším správním soudem zůstává výsledek sporu stále otevřený a krajský soud je v dalším řízení dle závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu povinen se určitými pro věc rozhodnými otázkami, které dosud nebyly ani Nejvyšším správním soudem plně vyřešeny, dále zabývat. Ve druhém případě již byla naopak rozhodná otázka bez zbyteku posouzena Nejvyšším správním soudem a krajskému soudu po zrušení jeho původního rozsudku v dalším řízení nezůstává žádný prostor pro vlastní uvážení. V obou případech je opominutí krajského soudu nařít ve věci znovu jednání, pokud nebyl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. účastníky řízení udělen souhlas k rozhodnutí bez jednání, procesní vadou, konkrétně porušením § 49 odst. 1 s. ř. s. V prvním případě však taková vada zakládá porušení ústavních práv žalobce a je zároveň vadou řízení před soudem, která mohla za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], ve druhém případě tomu tak není, neboť i kdyby ve věci bylo nařízeno jednání, nemohl by krajský soud rozhodnout jinak, než je předurčeno závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.“

[22] Jak vyplývá z rekapitulace uvedené v bodě 17, stěžovatelce je třeba přisvědčit, že krajský soud v projednávané věci opakovanou výzvu neučinil, a zatížil tak řízení vadou. Vzhledem ke skutečnosti, že Nejvyšší správní soud se v předchozím rozsudku z důvodu nepřezkoumatelných závěrů krajského soudu nezabýval otázkou zákonnosti vydaných zajišťovacích příkazů, v projednávané věci se nepochybně jedná o první z případů uvedených v rozsudku č. j. 5 Azs 3/2010 – 92. Výsledek sporu byl totiž po vrácení věci kasačním soudem otevřený, takže krajský soud nebyl oprávněn bez opětovného zaslání výzvy stranám podle § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodnout ve věci bez jednání. Jeho pochybení je tak vadou řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a důvodem ke zrušení rozsudku z takového řízení vzešlého.

[23] Nejvyšší správní soud se z uvedeného důvodu nemohl vyjádřit k věcným námitkám stěžovatelky, neboť je nutno, aby krajský soud nejdříve posoudil žalobní námitky v řádném řízení, teprve poté lze jeho závěry podrobit případnému přezkumu v řízení o kasační stížnosti.

[24] K námitce týkající se náhrady nákladů řízení soud obecně uvádí, že pro náhradu nákladů řízení je rozhodující konečný výsledek ve věci (v řízení před krajským soudem), nikoliv dílčí výsledek řízení o kasační stížnosti.

[25] Závěrem soud dodává, že ve věci rozhodl bez jednání, ačkoliv stěžovatelka jej požadovala, neboť § 109 odst. 2 s. ř. s. mu takový postup umožňuje. Možnost být slyšena dostane stěžovatelka v dalším řízení před krajským soudem.

[26] Vzhledem k důvodu tohoto rozsudku se Nejvyšší správní soud nemohl vyjádřit k dalším stěžovatelčiným kasačním námitkám rekapitulovaným v bodech [9] a [10] výše. V opakovaném řízení má stěžovatelka možnost svou argumentaci uplatnit nejprve před krajským soudem, zejména v případě konání ústního jednání. K námitce nedodržení závazného právního názoru krajským soudem tak Nejvyšší správní soud toliko poukazuje na to, že součástí tohoto závazného právního názoru byl „úkol“ posoudit přípustnost (včetně včasnosti) námitek uvedených v doplnění žaloby, nikoliv závěr o jejich včasnosti v důsledku návaznosti na původně uplatněné žalobní námitky. Součástí odůvodnění nového rozhodnutí krajského soudu pak samozřejmě bude vypořádání všech žalobních námitek, včetně těch, na které krajský soud reagoval již v obou předchozích rozsudcích zrušených Nejvyšším správním soudem.

pokračování

IV. Závěr a náklady řízení

[27] Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost je důvodná. Napadený rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 11. 2020, č. j. 30 Af 32/2017 – 152, proto podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. V dalším řízení bude krajský soud postupovat v souladu s právním názorem vyjádřeným výše, a pokud nebudou splněny podmínky pro rozhodnutí věci bez jednání, nařídí k jejímu projednání jednání. Zároveň bude mít prostor pro vyjasnění, kdo je v řízení o žalobě stěžovatelčím zástupcem.

[28] Podle § 110 odst. 3 věty první s. ř. s. krajský soud v novém rozhodnutí rozhodne také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. srpna 2021

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu